

СЛУЖБА БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

Головне управління Служби безпеки України в Донецькій та Луганській областях
З управління (з дислокацією у м. Сєвєродонецьк Луганської області)

Слідчий відділ

вул. Пивоварова, 6, м. Сєвєродонецьк, Луганська область, 93400, тел. факс (06452) 4-42-81
www.ssu.gov.ua Код СДРНОУ 20001504

ПОВІДОМЛЕННЯ про підозру

м. Дніпро

« 12 » листопада 2022 року

Старший слідчий 2 відділення СВ З управління (з дислокацією у м. Сєвєродонецьк Луганської області) ГУ СБУ в Донецькій та Луганській областях старший лейтенант юстиції Шепотько Марина Андріївна, розглянувши матеріали кримінального провадження, внесено до Єдиного реєстру досудових розслідувань за № 22022130000000618 від 21.10.2022 та встановивши наявність достатніх доказів для підозри особи у вчиненні кримінальних правопорушень, передбачених ч. 2 ст. 110, ч. 5 ст. 111-1 КК України, відповідно до ст. ст. 40, 42, 111, 133, 135, 137, 276, 277, 278 КПК України,

ПОВІДОМИВ

**Нагорного Миколу Григоровича,
21.03.1966 року народження**, громадянин України, уродженку с. Стельмахівка Сватівського району Луганської області, зареєстрованого та проживаючого за адресою: Луганська область, с. Стельмахівка, вул. Шкільна, б. 23, РНОКПП, 2418607419, раніше не судимого

про те, що він підозрюється в умисних діях, вчинені з метою зміни меж території та державного кордону України на порушення порядку, встановленого Конституцією України, вчинені за попередньою змовою з групою осіб, тобто у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 110 КК України, та в участі в організації та проведенні незаконного референдуму на тимчасово окупованій території, тобто у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 5 ст. 111-1 КК України.

В ході досудового розслідування встановлено наступне:

В Декларації про державний суверенітет України від 16 липня 1990 року (далі – Декларація) зазначено, що Верховна Рада Української Радянської Соціалістичної Республіки проголосує державний суверенітет України як верховенство, самостійність, повноту і неподільності

влади Республіки в межах її території та незалежність і рівноправність у зовнішніх зносинах.

Відповідно до розділу V Декларації, територія України в існуючих кордонах є недоторканною і не може бути змінена та використана без її згоди.

24 серпня 1991 року Верховною Радою Української Радянської Соціалістичної Республіки схвалено Акт проголошення незалежності України, яким урочисто проголошено незалежність України та створення самостійної української держави – України. Згідно з вказаним документом, територія України є неподільною та недоторканною.

Незалежність України визнали держави всього світу, серед яких і російська федерація.

Згідно з пунктами 1, 2 Меморандуму про гарантії безпеки у зв'язку з приєднанням України до Договору про нерозповсюдження ядерної зброї від 5 грудня 1994 року російська федерація, Сполучене Королівство Великої Британії та Північної Ірландії і Сполучені Штати Америки підтвердили Україні своє зобов'язання згідно з принципами Заключного акта Наради з безпеки та співробітництва в Європі від 1 серпня 1975 року поважати незалежність і суверенітет та існуючі кордони України, зобов'язалися утримуватися від загрози силою чи її використання проти територіальної цілісності чи політичної незалежності України, і що ніяка їхня зброя ніколи не буде використовуватися проти України, крім цілей самооборони, або будь-яким іншим чином згідно зі Статутом ООН.

Відповідно до пунктів 3, 8 Меморандуму про підтримку миру та стабільності в Співдружності Незалежних Держав від 10 лютого 1995 року, що укладений між державами СНД, серед яких є Україна та російська федерація, держави підтвердили непорушність існуючих кордонів один одного та зобов'язалися виступати проти будь-яких дій, що підривають їхню непорушність, а також вирішувати усі суперечки, що виникають з питань кордонів і територій, тільки мирними засобами. Держави також зобов'язалися не підтримувати на території інших держав-учасниць сепаратистські рухи, а також сепаратистські режими, якщо такі виникнуть; не встановлювати з ними політичних, економічних та інших зв'язків; не допускати використання ними територій і комунікацій держав-учасниць Співдружності; не надавати їм економічної, фінансової, військової та іншої допомоги.

31 травня 1997 року, відповідно до положень Статуту ООН і зобов'язань згідно із Заключним актом Наради з безпеки і співробітництва в Європі, Україна та російська федерація уклали Договір про дружбу, співробітництво і партнерство між Україною і російською федерацією (ратифікований Законом України від 14 січня 1998 року №13/98-ВР та Федеральним Законом російської федерації від 2 березня 1999 року № 42-ФЗ). Відповідно до статей 2 – 3 зазначеного Договору російська федерація зобов'язалася поважати територіальну цілісність України, підтвердила непорушність існуючих між ними кордонів та зобов'язалася будувати відносини одна з одною на основі принципів взаємної поваги, суверенної рівності, територіальної цілісності, непорушності кордонів, мирного врегулювання спорів, незастосування сили або погрози силою, у тому числі економічні та інші способи тиску, права народів

вільно розпоряджатися своєю долею, невтручання у внутрішні справи, додержання прав людини та основних свобод, співробітництва між державами, сумлінного виконання взятих міжнародних зобов'язань, а також інших загальновизнаних норм міжнародного права.

Відповідно до опису і карти державного кордону, які є додатками до Договору між Україною та російською федерацією про українсько-російський державний кордон від 28 січня 2003 року (ратифікований РФ 22 квітня 2004 року), територія Автономної Республіки Крим, м. Севастополя, Донецької і Луганської областей відноситься до території України.

Відповідно до статей 1-3, 6 Конституції України - Україна є суверенна і незалежна, демократична, соціальна, правова держава; Суверенітет України поширюється на всю її територію; Україна є унітарною державою; Територія України в межах існуючого кордону є цілісною і недоторканною; Державна влада в Україні здійснюється на засадах її поділу на законодавчу, виконавчу та судову; Органи законодавчої, виконавчої та судової влади здійснюють свої повноваження у встановлених цією Конституцією межах і відповідно до законів України.

Згідно зі статтями 17, 19, 65, 68 Конституції України захист суверенітету і територіальної цілісності України, забезпечення її економічної та інформаційної безпеки є найважливішими функціями держави, справою всього Українського народу; На території України забороняється створення і функціонування будь-яких збройних формувань, не передбачених законом; На території України не допускається розташування іноземних військових баз; Органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України; Захист Вітчизни, незалежності та територіальної цілісності України, шанування її державних символів є обов'язком громадян України; Кожен зобов'язаний неухильно додержуватися Конституції України та законів України, не посягати на права і свободи, честь і гідність інших людей; Незнання законів не звільняє від юридичної відповідальності.

Статтями 132-134 Конституції України визначено, що територіальний устрій України ґрунтуються на засадах єдності та цілісності державної території. До системи адміністративно-територіального устрою України входить АР Крим, області, зокрема, Луганська область, а також райони, міста, райони у містах, селища і села.

Згідно з вимогами ст. ст. 72, 73 Конституції України питання про зміну території України вирішуються виключно всеукраїнським референдумом, який призначається Верховною Радою України або Президентом України відповідно до їхніх повноважень, встановлених Конституцією, та проголошується за народною ініціативою на вимогу не менш як трьох мільйонів громадян України, які мають право голосу, за умови, що підписи щодо призначення референдуму зібрано не менш як у двох третинах областей і не менш як по сто тисяч підписів у кожній області.

24 лютого 2022 року російською федерацією здійснено повномасштабне військове вторгнення на територію України, у зв'язку із чим розпочато ведення агресивної війни проти України та відкрите захоплення її території.

Указом Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні», затверджений Законом України від 24.02.2022 № 2102-IX, в Україні введено воєнний стан із 05 години 30 хвилин 24 лютого 2022 року строком на 30 діб.

Указом Президента України від 14 березня 2022 року № 133/2022 «Про продовження строку дії воєнного стану в Україні», затверджений Законом України від 15.03.2022 № 2119-IX, продовжено строк дії воєнного стану в Україні з 05 години 30 хвилин 26 березня 2022 року строком на 30 діб.

Указом Президента України від 18 квітня 2022 року № 259/2022 «Про продовження строку дії воєнного стану в Україні», затверджений Законом України від 21.04.2022 № 2212-IX, продовжено строк дії воєнного стану в Україні з 05 години 30 хвилин 25 квітня 2022 року строком на 30 діб.

Указом Президента України від 17 травня 2022 року № 341/2022 «Про продовження строку дії воєнного стану в Україні», затверджений Законом України від 22.05.2022 № 2263-IX, продовжено строк дії воєнного стану в Україні з 05 години 30 хвилин 25 травня 2022 року строком на 90 діб.

Указом Президента України від 12 серпня 2022 року № 573/2022 «Про продовження строку дії воєнного стану в Україні», затверджений Законом України від 15.08.2022 № 2500-IX, продовжено строк дії воєнного стану в Україні з 05 години 30 хвилин 23 серпня 2022 року строком на 90 діб.

У результаті вищезазначених подій, значна частина території Луганської області, починаючи з 24.02.2022 по теперішній час опинилася під контролем регулярних з'єднань і підрозділів збройних сил та інших військових формувань російської федерації, підпорядкованих і скеровуваних ними російських радників та інструкторів, окупаційних адміністрацій російської федерації на території Луганської області.

Одночасно, з метою зміни меж території та державного кордону України в порушення порядку, встановленого Конституцією України, на тимчасово окупованій частині Луганської області, з числа представників незаконного збройного формування, так званого «ЛНР» створено органи і структури, функціонально відповідальні за управління тимчасово окупованими територіями України, які узурпували виконання владних функцій, та, згідно з Законом України «Про особливості державної політики із забезпечення державного суверенітету України на тимчасово окупованих територіях у Донецькій та Луганській областях» № 2268-VIII від 18.01.2018, є органами окупаційної адміністрації російської федерації.

Як наслідок, агресія збройних сил російської федерації та інших військових формувань, що діють на їх боці, привела до тимчасової окупації більшої частини території Луганської області.

З метою надання вигляду законності власним діям, представники окупаційної адміністрації РФ, яка діє на тимчасово окупованій території Луганської області, прийнято рішення про проведення т.зв. «референдуму» серед місцевого населення з приводу приєднання тимчасово окупованої

території до складу країни агресора – РФ та реалізовано вказаний злочинний план за наступних обставин.

Головою так званої «общественной палаты ЛНР» з метою зміни меж території та державного кордону України на порушення порядку, встановленого Конституцією України, 19.09.2022 направлено звернення до так званого «голови ЛНР» Пасічника Л.І. з ініціативою проведення на тимчасово окупованій території Луганської області так званого «референдуму» з питання приєднання до Російської Федерації на правах адміністративно-територіальної одиниці РФ (далі за текстом – «референдум»).

На підставі вказаного звернення, 20.09.2022 так званою «народною радою ЛНР» прийнято так званий «Закон «О референдуме Луганской Народной Республики по вопросу о вхождении в состав Российской Федерации на правах субъекта РФ», який підписаний т. зв. «головою ЛНР» Л.І. Пасічником.

Відповідно до вищевказаного документу «ЦИК ЛНР»:

- 1) затверджує порядок підготовки та проведення референдуму;
- 2) організує підготовку та проведення голосування на референдумі, здійснює контроль за забезпеченням реалізації прав учасників референдуму;
- 3) забезпечує відкритість та гласність при підготовці та проведенні референдуму, у тому числі створює умови для здійснення спостереження за підготовкою та проведенням Референдуму, встановленням підсумків голосування на референдумі та визначенням результатів Референдуму;
- 4) встановлює порядок та строки утворення ділянок референдуму, у тому числі за межами території Донецької Народної Республіки (за наявності відповідних можливостей для організації голосування за межами зазначеної території), утворює дільниці для голосування на Референдумі;
- 5) визначає порядок та строки формування та діяльності територіальних та дільничних комісій, кількість їх членів;
- 6) забезпечує інформування учасників референдуму про підготовку та проведення референдуму, у тому числі забезпечує доведення до учасників референдуму інформації про дільниці референдуму, місця перебування дільничних комісій, приміщені для голосування;
- 7) встановлює порядок складання списків учасників референдуму, внесення до них змін та уточнень;
- 8) затверджує форму та текст, кількість бюллетенів для голосування на референдумі, а також способи їх захисту;
- 9) встановлює порядок виготовлення та доставки бюллетенів для голосування на Референдумі, контролю їх виготовлення та доставки, передачі до нижчестоячих комісій;
- 10) встановлює порядок фінансового забезпечення підготовки та проведення референдуму;
- 11) встановлює розмір та порядок виплати додаткової оплати праці (винагороди) особам, які заміщають державні посади у Центральній виборчій комісії Донецької Народної Республіки, членам територіальних та дільничних комісій референдуму, державним цивільним службовцям, а також працівникам Центральної виборчої комісії Донецької Народної Республіки за роботу з підготовки та проведення референдуму;

- 12) затверджує форми документів, пов'язаних із підготовкою та проведенням Референдуму, зразки печаток нижчих комісій;
- 13) визначає результати референдуму;
- 14) приймає інструкції та інші нормативно правові акти з питань, пов'язаних з організацією та проведенням референдуму;
- 15) реалізує інші повноваження, пов'язані з підготовкою та проведенням референдуму.

У зв'язку із веденням агресивної війни з боку російської федерації проти України, приблизно 07.03.2022 захоплено та окуповано с. Стельмахівку Сватівського району Луганської області.

Так, у вересні 2022 року більш точну дату встановити не виявилось за можливе, Нагорний Микола Григорович, усвідомлюючи вищенаведені обставини, діючи умисно, протиправно, переслідуючи мету змінити межі території та державного кордону України в порушення порядку, встановленого Конституцією України, за попередньою змовою групою осіб, погодився взяти участь в організації та проведенні незаконного референдуму з питання приєднання до Російської Федерації на правах адміністративно-територіальної одиниці тимчасово окуповану територію, а саме у с. Стельмахівка Сватівського району Луганської області.

З метою реалізації свого злочинного умислу, Нагорний М.Г., отримав від особи, стосовно якої здійснюється досудове розслідування в іншому кримінальному провадженні, бюлетені для голосування в яких було запитання російською мовою: «Вы за вхождение Луганской Народной Республики в состав Российской Федерации?» та списки осіб з числа мешканців с. Стельмахівка, які повинні були прийняти участь у голосуванні з вказаного питання.

В подальшому, Нагорний М.Г. за попередньою змовою разом з особою, стосовно якої здійснюється досудове розслідування в іншому кримінальному провадженні, організував проведення т.зв. «референдум» шляхом проведення голосування поза межами виборчої діяльності за місцем проживання мешканців с. Стельмахівка Сватівського району Луганської області.

До кола обов'язків Нагорного М.Г. входило прибуття до місця проживання виборця, перевірка анкетних даних осіб, заповнення списків осіб, які прийняли участь у голосуванні або відмовились від участі, видача бюлетенів, отримання бюлетенів з результатом голосування та поміщення його до відповідної скриньки.

Впродовж 25 вересня 2022 року, Нагорний М.Г., з метою реалізації покладених на нього обов'язків, безпосередньо прийняв участь в проведенні незаконного референдуму з питання приєднання до Російської Федерації на правах адміністративно-територіальної одиниці РФ шляхом поіменного голосування поза межами виборчої дільниці за місцем проживання мешканців с. Стельмахівка Сватівського району Луганської області. Після закінчення відповідного голосування, Нагорний М.Г. передав скриньку з бюлетенями особі, стосовно якої здійснюється досудове розслідування в іншому кримінальному провадженні.

Таким чином, Нагорний Микола Григорович, 21.03.1966 року народження, обґрутовано підозрюється в умисних діях, вчинені з метою

зміни меж території та державного кордону України на порушення порядку, встановленого Конституцією України, вчинені за попередньою змовою групою осіб, тобто у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 110 КК України.

За вищевказаних обставин на тимчасово окупованій території Луганської області представники окупаційної адміністрації РФ з метою реалізації злочинного плану щодо зміни меж території України та державного кордону України прийняли рішення про організацію та проведення так званого «Закону «О референдуме Луганской Народной Республики по вопросу о вхождении в составе Российской Федерации на правах субъекта РФ».

Головою так званої «общественной палаты ЛНР» (стосовно якого досудове розслідування здійснюється у межах іншого кримінального провадження) з метою зміни меж території та державного кордону України на порушення порядку, встановленого Конституцією України, 19.09.2022 направлено звернення до так званого «голови ЛНР» Пасічника Л.І. (стосовно якого досудове розслідування здійснюється у межах іншого кримінального провадження) з ініціативою проведення на тимчасово окупованій території Луганської області так званого «референдуму» з питання приєднання до Російської Федерації на правах адміністративно-територіальної одиниці РФ (далі за текстом – «референдум»).

На підставі вказаного звернення, 20.09.2022 у м. Луганську (більш точний час та місце органом досудового розслідування не встановлені) головою «Народного Совета ЛНР» Мірошниченко Д.М. (стосовно якого досудове розслідування триває в рамках іншого кримінального провадження) скликано та проведено позачергове засідання т.зв. «Народного Совета ЛНР», під час якого винесено на розгляд та прийнято так званий «Закон «О референдуме Луганской Народной Республики по вопросу о вхождении в состав Российской Федерации на правах субъекта РФ» і постанову про призначення такого «референдуму», а Пасічник Л.І., як «голова ЛНР», підписав даний «закон», чим ввів його у дію.

У зв'язку із веденням агресивної війни з боку російської федерації проти України, приблизно 07.03.2022 захоплено та окуповано с. Стельмахівку Сватівського району Луганської області.

Так, у вересні 2022 року більш точну дату встановити не виявилось за можливе, Нагорний Микола Григорович, усвідомлюючи вищенаведені обставини, діючи умисно, протиправно, переслідуючи мету участі в організації та проведенні референдуму на тимчасово окупованій території Луганської області, погодився взяти участь в організації та проведенні незаконного референдуму на тимчасово окупованій території, а саме у с. Стельмахівка Сватівського району Луганської області.

З метою реалізації свого злочинного умислу, направленого на організацію та проведення референдуму на тимчасово окупованій території Луганської області, Нагорний М.Г., отримав від особи, стосовно якої здійснюється досудове розслідування в іншому кримінальному провадженні, бюллетені для голосування в яких було запитання російською мовою: «Вы за вхождение Луганской Народной Республики в состав Российской Федерации?» та списки

осіб з числа мешканців с. Стельмахівка, які повинні були прийняти участь у голосуванні з вказаного питання.

В подальшому, Нагорний М.Г. разом з особою, стосовно якої здійснюється досудове розслідування в іншому кримінальному провадженні, прийняв участь в проведенні т.зв. «референдум» шляхом організації проведення голосування поза межами виборчої діяльності за місцем проживання мешканців с. Стельмахівка Сватівського району Луганської області.

До кола обов'язків Нагорного М.Г. входило прибуття до місця проживання виборця, перевірка анкетних даних осіб, заповнення списків осіб, які прийняли участь у голосуванні або відмовились від участі, видача бюллетенів, отримання бюллетенів з результатом голосування та поміщення його до відповідної скриньки.

Впродовж 25 вересня 2022 року, Нагорний М.Г., з метою реалізації покладених на неї обов'язків, безпосередньо прийняв участь в проведенні незаконного референдуму з питання приєднання до Російської Федерації на правах адміністративно-територіальної одиниці РФ шляхом поіменного голосування поза межами виборчої дільниці за місцем проживання мешканців с. Стельмахівка Сватівського району Луганської області. Після закінчення відповідного голосування, Нагорний М.Г. передала скриньку з бюллетенями особі, стосовно якої здійснюється досудове розслідування в іншому кримінальному провадженні.

Таким чином, Нагорний Микола Григорович, 21.03.1966 року народження, обґрутовано підозрюється в участі в організації та проведенні незаконного референдуму на тимчасово окупованій території, тобто у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 5 ст. 111-1 КК України.

Тобто, Нагорний Микола Григорович, 21.03.1966 року народження, за сукупністю своїх умисних дій та викладених вище обставин підозрюється у вчиненні кримінальних правопорушень, передбачених ч. 2 ст. 110, ч. 5 ст. 111-1 КК України.

**Старший слідчий 2 відділення СВ З управління
(з дислокацією у м. Сєвєродонецьк Луганської області)
ГУ СБУ в Донецькій та Луганській областях
старший лейтенант юстиції**

ПОГОДЖЕНО
Прокурор відділу
Луганської обласної прокуратури

Марина Андріївна ШЕПОТЬКО

Володимир Володимирович ЗАДОРОЖНІЙ

Процесуальні права та обов'язки підозрюваного

Підозрюваним є особа, якій у порядку, передбаченому статтями 276-279 КПК України, повідомлено про підозру, або особа, яка затримана за підозрою у вчиненні кримінального правопорушення.

Конституція України

Стаття 28. Кожен має право на повагу до його гідності.

Ніхто не може бути підданий катуванню, жорстокому, нелюдському або такому, що принижує його гідність, поводженню чи покаранню. Жодна людина без її вільної згоди не може бути піддана медичним, науковим чи іншим дослідам.

Стаття 29. Кожна людина має право на свободу та особисту недоторканність.

Ніхто не може бути заарештований або триматися під вартою інакше як за вмотивованим рішенням суду і тільки на підставах та в порядку, встановлених законом.

У разі нагальної необхідності запобігти злочинові чи його припинити уповноважені на те законом органи можуть застосувати тримання особи під вартою як тимчасовий запобіжний захід, обґрунтованість якого протягом сімдесяти двох годин має бути перевірена судом. Затримана особа негайно звільняється, якщо протягом сімдесяти двох годин з моменту затримання їй не вручено вмотивованого рішення суду про тримання під вартою.

Кожному заарештованому чи затриманому має бути невідкладно повідомлено про мотиви арешту чи затримання, роз'яснено його права та надано можливість з моменту затримання захищати себе особисто та користуватися правовою допомогою захисника.

Кожний затриманий має право у будь-який час оскаржити в суді своє затримання.

Про арешт або затримання людини має бути негайно повідомлено родичів заарештованого чи затриманого.

Стаття 55. Права і свободи людини і громадянина захищаються судом.

Кожному гарантується право на оскарження в суді рішень, дій чи бездіяльності органів державної влади, органів місцевого самоврядування, посадових і службових осіб.

Кожен має право звертатися за захистом своїх прав до Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини.

Кожен має право після використання всіх національних засобів правового захисту звертатися за захистом своїх прав і свобод до відповідних міжнародних судових установ чи до відповідних органів міжнародних організацій, членом або учасником яких є Україна.

Кожен має право будь-якими не забороненими законом засобами захищати свої права і свободи від порушень і противправних посягань.

Стаття 56. Кожен має право на відшкодування за рахунок держави чи органів місцевого самоврядування матеріальної та моральної шкоди, завданої незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органів державної влади, органів місцевого самоврядування, їх посадових і службових осіб при здійсненні ними своїх повноважень.

Стаття 59. Кожен має право на правову допомогу. У випадках, передбачених законом, ця допомога надається безоплатно. Кожен є вільним у виборі захисника своїх прав.

Для забезпечення права на захист від обвинувачення та надання правової допомоги при вирішенні справ у судах та інших державних органах в Україні діє адвокатура.

Стаття 62. Особа вважається невинуватою у вчиненні кримінального правопорушення і не може бути піддана кримінальному покаранню, доки її вину не буде доведено в законному порядку і встановлено обвинувальним вироком суду.

Ніхто не зобов'язаний доводити свою невинуватість у вчиненні кримінального правопорушення.

Обвинувачення не може ґрунтуватися на доказах, одержаних незаконним шляхом, а також на припущеннях. Усі сумніви щодо доведеності вини особи тлумачаться на її користь.

У разі скасування вироку суду як неправосудного держава відшкодовує матеріальну і моральну шкоду, завдану безпідставним засудженням.

Стаття 63. Особа не несе відповідальності за відмову давати показання або пояснення щодо себе, членів сім'ї чи близьких родичів, коло яких визначається законом.

Підозрюваний, обвинувачений чи підсудний має право на захист.

Засуджений користується всіма правами людини і громадянина, за винятком обмежень, які визначені законом і встановлені вироком суду.

Положення про порядок короткосрочного затримання осіб, підозрюваних у вчиненні кримінального правопорушення

Стаття 10. Права та обов'язки затриманих.

Особи, затримані за підозрінням у вчиненні кримінального правопорушення, мають право:

- знати, в чому їх підозрюють;
- вимагати перевірки прокурором правомірності затримання; про заявлену вимогу адміністрація місця тримання затриманих негайно повідомляє прокурора;
- оскаржити дії особи, яка провадить дізнання, слідчого або прокурора, давати пояснення і заявляти клопотання;
- звертатися зі скаргами і заявами в державні органи, громадські організації і до службових осіб у порядку, встановленому статтею 13 цього Положення;
- користуватися своїм одягом і взуттям, а також іншими необхідними предметами і речами, перелік яких визначається Правилами внутрішнього розпорядку в місцях тримання затриманих.

Особи, затримані за підозрінням у вчиненні кримінального правопорушення, зобов'язані додержувати вимог цього Положення і Правил внутрішнього розпорядку в місцях тримання затриманих.

Закон України «Про попереднє ув'язнення»

Стаття 9. Права осіб, взятих під варту

Особи, взяті під варту, мають право:

- на захист відповідно до кримінально-процесуального законодавства;
- на захист своїх прав та інтересів особисто або за допомогою захисника з моменту затримання або взяття під варту, а також на повідомлення під час взяття під варту підстав та мотивів взяття під варту, оскаржувати їх у суді, отримати в друкованому вигляді роз'яснення положень статей 28, 29, 55, 56, 59, 62 та 63 Конституції України, цієї статті та інших прав затриманих або взятих під варту, встановлених законом, у тому числі права здійснювати захист своїх прав та інтересів особисто або за допомогою захисника з

моменту затримання або арешту (взяття під варту)

- особи, права відмовитися від надання будь-яких пояснень або свідчень до прибуття захисника, знайомитися з правилами тримання під вартою;
- на щоденну прогулянку тривалістю одна година. Вагітним жінкам і жінкам, які мають при собі дітей, неповнолітнім, а також хворим з дозволу лікаря та за їх згодою тривалість щоденної прогулянки встановлюється до двох годин;
- одержувати два рази на місяць передачі або посилки та грошові перекази і передачі;
- купувати протягом місяця за безготіковим розрахунком продукти харчування і предмети першої необхідності на суму до одного мінімального розміру заробітної плати та без обмежень письмове приладдя, газети, книги через торговельну мережу на замовлення;
- користуватися власним одягом і взуттям, мати при собі документи і записи, що стосуються кримінальної справи;
- користуватися телевізорами, одержаними від родичів або інших осіб, настільними іграми, газетами і книгами з бібліотеки місця попереднього ув'язнення та придбаними через торговельну мережу;
- відправляти в індивідуальному порядку релігійні обряди і користуватися релігійною літературою та властивими їх віруванню предметами релігійного культу, виготовленими з малоцінних матеріалів, якщо при цьому не порушується встановлений у місцях попереднього ув'язнення порядок, а також не обмежуються права інших осіб;
- на восьмигодинний сон в нічний час, під час якого не допускається залучення до участі в процесуальних та інших діях, за винятком невідкладних випадків;
- звертатись із скаргами, заявами та листами до державних органів і службових осіб у порядку, встановленому ст. 13 Закону України «Про попереднє ув'язнення».

Взяті під варту жінки вправі мати при собі дітей віком до трьох років.

Взяті під варту молоді громадяни (віком від 14 до 28 років) мають право отримувати психолого-педагогічну допомогу спеціалістів центрів соціальних служб для молоді.

Особі, які відбувають покарання у місцях позбавлення волі, в разі обрання щодо них запобіжного заходу у вигляді взяття під варту в зв'язку з провадженням в іншій справі, тримають відповідно до правил, установлених цим Законом. Одержання цими особами посилок і передач, а так само купівля ними продуктів харчування і предметів першої необхідності здійснюються в порядку, встановленому Виправно-трудовим кодексом України для виду режиму виправно-трудової колонії, призначеного їм Державним департаментом України з питань виконання покарань.

Перелік продуктів харчування і предметів першої необхідності, які забороняється передавати особам, взятым під варту, встановлюється Державним департаментом України з питань виконання покарань. Міністерством оборони України за погодженням з Генеральною прокуратурою України.

Стаття 10. Обов'язки осіб, взятих під варту

Особи, взяті під варту, зобов'язані:

- додержуватися порядку, встановленого в місцях попереднього ув'язнення, і виконувати законні вимоги адміністрації;
- дотримуватися санітарно-гігієнічних правил, мати охайній зовнішній вигляд, постійно підтримувати чистоту в камері;
- бути ввічливими до працівників місця попереднього ув'язнення, а також поміж собою;

- не вступати в суперечки з представниками адміністрації, не принижувати їх гідність, не протидіяти виконанню ними своїх обов'язків;
- бережливо ставитися до інвентарю, обладнання та іншого майна місця попереднього ув'язнення.

Кримінальний процесуальний кодекс України

Протягом кримінального провадження підозрюваний має право (ст. 42КПК):

1) знати, у чиненні якого кримінального правопорушення його підозрюють;

2) бути чітко і своєчасно повідомленим про свої права, а також отримати їх роз'яснення у разі необхідності;

3) на першу вимогу мати захисника і побачення з ним до першого та перед кожним наступним допитом з дотриманням умов, що забезпечують конфіденційність спілкування, на присутність захисника під час допиту та інших процесуальних дій, на відмову від послуг захисника в будь-який момент кримінального провадження, на отримання послуг захисника за рахунок держави у випадку відсутності коштів на оплату таких послуг;

4) не говорити нічого з приводу підозри проти нього або у будь-який момент відмовитися відповідати на запитання;

5) давати пояснення, показання з приводу підозри чи в будь-який момент відмовитися їх давати;

6) вимагати перевірки обґрунтованості затримання;

7) у разі затримання – на негайне повідомлення членів сім'ї, близьких родичів чи інших осіб про затримання і місце свого перебування;

8) збирати і подавати слідчому, прокурору, слідчому судді докази;

9) брати участь у проведенні процесуальних дій;

10) під час проведення процесуальних дій ставити запитання, подавати свої зауваження та заперечення щодо порядку проведення дій, які заносяться до протоколу;

11) застосовувати з додержанням вимог КПК України технічні засоби при проведенні процесуальних дій, в яких він бере участь. Слідчий, прокурор, слідчий суддя, суд мають право заборонити застосування технічних засобів при проведенні окремої процесуальної дії чи на певній стадії кримінального провадження з метою нерозголослення відомостей, які містять таємницю, що охороняється законом, чи стосуються інтимного життя особи, про що виносиється вмотивована постанова (ухвала);

12) заявляти клопотання про проведення процесуальних дій, про забезпечення безпеки щодо себе, членів своєї сім'ї, близьких родичів, майна, житла тощо;

13) заявляти відводи;

14) ознайомлюватися з матеріалами досудового розслідування, та вимагати відкриття матеріалів;

15) одержувати копії процесуальних документів та письмові повідомлення;

16) оскаржувати рішення, дії та бездіяльність слідчого, прокурора, слідчого судді;

17) вимагати відшкодування шкоди, завданої незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органу, що здійснює оперативно-розшукову діяльність, досудове розслідування, прокуратури або суду, в порядку, визначеному законом, а також відновлення репутації, якщо підозра, обвинувачення не підтвердились;

18) користуватись рідною мовою, отримувати копії процесуальних документів рідною або іншою мовою, якою він володіє, та в разі необхідності користуватися послугами перекладача за рахунок держави.

Підозрюваний, який є іноземцем і тримається під вартою, має право на зустрічі з представником дипломатичної чи консульської установи своєї держави, яку йому зобов'язана забезпечити адміністрація місця ув'язнення.

Підозрюваний зобов'язаний:

1) прибувати за викликом до слідчого, прокурора, слідчого судді, суду, а в разі неможливості прибути за викликом у призначений строк – затягатільно повідомити про це зазначених осіб;

2) виконувати обов'язки, покладені на нього рішенням про застосування заходів забезпечення кримінального провадження;

3) підкорятися законним вимогам та розпорядженням слідчого, прокурора, слідчого судді, суду.

Підозрюваний, а також за його згодою будь-яка інша фізична чи юридична особа має право на будь-якій стадії кримінального провадження *відшкодувати шкоду, завдану потерпілому, територіальній громаді, державі* внаслідок кримінального правопорушення (ст. 127 КПК України).

На всіх стадіях кримінального провадження підозрюваний має право *примиритися з потерпілим і укласти угоду про примирення та визнання винуватості*. У передбачених законом України про кримінальну відповідальність та КПК України випадках примирення є підставою для закриття кримінального провадження (ст.ст. 56 та 468 КПК України).

Підозрюваному роз'яснено, що він підозрюється у вчиненні злочину, передбаченого ч.1 ст.258-3 КК України, за вчинення яких передбачена відповідальність у вигляді позбавленні волі на строк більше десяти років, на підставі п. 3 ч. 1 ст. 276 КПК України (наявні достатні докази для підозри особи у вчиненні кримінального правопорушення).

Про підозру мені повідомлено, повідомлення про підозру та пам'ятка про процесуальні права та обов'язки вручені, права підозрюваного оголошенні та роз'яснені.

Підозрюваний

«____» годин «____» хвилин «____» 2022 року

у присутності _____

Письмове повідомлення про підозру вручив:

Старший слідчий 2 відділення СВ З управління
(з дислокацією у м. Сєверодонецьк Луганської області)
ГУ СБУ в Донецькій та Луганській областях
старший лейтенант юстиції

Марина Андріївна ШЕПОТЬКО